

Belge	Türü	Duyuru
	Sayısı	2021/8
	Konusu	Dolar/Ons Gümüş Fiksing Emir ve İşlemlerinin Kıymetli Madenler Piyasasında İşleme Açılması Hk.
	Onay Tarihi	18/02/2021
	Hazırlayan	Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Operasyon Direktörlüğü
	Dağıtım	KMP Üyeleri, Veri Yayın Kuruluşları (VYK), Yazılım Sağlayan Kuruluşlar

Sn.Yetkili

Kıymetli Madenler Piyasasında (KMP), Dolar/Ons Gümüş Fiksing emir ve işlemlerinin 22/02/2021 tarihinde emir ve işleme açılmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda Kıymetli Madenler Piyasası Prosedüründe yapılan değişiklikler Ek-1'de yer almaktadır. Prosedürün güncel haline Borsamız internet sitesindeki "Kurumsal" başlığı "Borsa İstanbul Hakkında" bölümü "Mevzuat" alt başlığındaki "Prosedürler" sayfasından (<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/146/prosedurler>) ulaşılabilir.

Bu kapsamda, BISTECH üye serbest test ortamına (üyeler için 10.57.3.8 - veri yayın kuruluşları için 10.57.3.17/185.76.203.244) gerekli tanımlamalar yapılmış olup, üyelerimiz, veri yayın kuruluşları ve yazılım sağlayan kuruluşları ilgili ortamda test yapabilir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Ali ÖMÜRBEK
Genel Müdür Yardımcısı

EK: KMP Prosedüründe 3. Revizyon Kapsamında Yapılan Değişiklikler (15 sayfa).

Borsa İstanbul A.Ş.

Reşitpaşa Mahallesi

Borsa İstanbul Caddesi No: 4

Sarıyer 34467 İstanbul

+90 212 298 21 00

+90 212 298 25 00

www.borsaistanbul.com

18.02.2021 Tarihli ve 2021/8 Sayılı Duyuru ile 3. Revizyon Kapsamında Yapılan Değişiklikler

Eski Metin

18. Fiyat limitleri

KMP'de fiyat limitleri uluslararası piyasalarda oluşan kıymetli maden fiyatlarına göre dinamik olarak belirlenir. Fiyat limitleri takas tarihlerine göre takvim günü bazında belirlenir. Sistemde konfigüre edilen fiyat limitleri aşağıdaki gibidir.

Mini külçe hariç diğer külçe tipleri için:

Gün Sınır	Alt	Gün Üst Sınır	Alt Fiyat Limiti (%)	Üst Fiyat Limiti (%)	Fiyat Limiti
0		1	1	1	1
2		3	5	5	5
4		9	10	10	10
10		39	20	20	20
40		999	40	40	40

Yeni Metin

18. Fiyat limitleri

KMP'de fiyat limitleri uluslararası piyasalarda oluşan kıymetli maden fiyatlarına göre dinamik olarak belirlenir. Fiyat limitleri takas tarihlerine göre takvim günü bazında belirlenir. Sistemde konfigüre edilen fiyat limitleri aşağıdaki gibidir.

Mini külçe hariç diğer külçe tipleri için:

Gün Sınır	Alt	Gün Üst Sınır	Alt Fiyat Limiti (%)	Üst Fiyat Limiti (%)	Fiyat Limiti
0		1	1	1	1
2		3	5	5	5
4		9	10	10	10
10		39	20	20	20
40		999	40	40	40

Mini külçe için:

Gün Alt Sınır	Gün Üst Sınır	Alt Fiyat Limiti (%)	Üst Fiyat Limiti (%)
0	1	2	2
2	3	8	8
4	9	15	15
10	39	30	30
40	999	60	60

Tek Fiyat seansı için alt fiyat limiti %0,5, üst fiyat limiti %1'dir.

En yakın takas tarihi esas alınmak üzere (mini külçe dışındaki külçeler için) metal tipi ve fiyat birimi bazında fiyat limitleri KİT'te Fiyat Aralıkları menüsünde gösterilir.

Fiksing emirleri için fiyat -20 ile +20 arasında girilebilir.

Piyasa koşulları gözetilerek Piyasa Direktörü veya Servis Yöneticisi yukarıdaki fiyat limitlerini +/-10 puana (Birime) kadar değiştirebilir. Emir defterinde bekleyen emirler (fiksing emirleri hariç) fiyat limitinin dışında kalması halinde sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir

Mini külçe için:

Gün Alt Sınır	Gün Üst Sınır	Alt Fiyat Limiti (%)	Üst Fiyat Limiti (%)
0	1	2	2
2	3	8	8
4	9	15	15
10	39	30	30
40	999	60	60

Tek Fiyat seansı için alt fiyat limiti %0,5, üst fiyat limiti %1'dir.

En yakın takas tarihi esas alınmak üzere (mini külçe dışındaki külçeler için) metal tipi ve fiyat birimi bazında fiyat limitleri KİT'te Fiyat Aralıkları menüsünde gösterilir.

Altın Fiksing emirleri için fiyat -20 ile +20 arasında girilebilir. **Gümüş**

Fiksing emirleri için fiyat -0,25 ile +0,25 arasında girilebilir.

Piyasa koşulları gözetilerek Piyasa Direktörü veya Servis Yöneticisi yukarıdaki fiyat limitlerini +/-10 puana (Birime) kadar değiştirebilir. Emir defterinde bekleyen emirler (fiksing emirleri hariç) fiyat limitinin dışında kalması halinde sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.

19. Fiyat birimleri Piyasada kıymetli madenler Türk Lirası üzerinden kilogram ve gram, ABD Doları ve Euro para birimleri üzerinden ise ons birim fiyatları üzerinden gerçekleştirilir ve yükümlülükler işlemin gerçekleştirildiği para birimi ile yerine getirilir. Fiyatlar bütün fiyat birimlerinde virgülden sonra iki hane olarak girilir. TRY/GR fiyat birimi sadece mini külçelerde uygulanır. TRY/KG fiyat birim mini külçelerde kullanılamaz. Tek fiyat, altın ve gümüş fiksing emirlerinde fiyat birimi sadece USD/ONS olabilir. Fiyat birimi, seçilen ölçüte (ons, kg, gr) göre seçilen para biriminden işlemin gerçekleştirileceğini belirtmekte olup, her halükarda fiziki takas asıl işlem gören ürün üzerinden gerçekleşir. Kilogram ile ons ağırlık birimleri arasındaki dönüşümlerde 1 kilogram = 32,1507465 ons, 1 ons = 31,1034768 gram olarak alınır.	19. Fiyat birimleri Piyasada kıymetli madenler Türk Lirası üzerinden kilogram ve gram, ABD Doları ve Euro para birimleri üzerinden ise ons birim fiyatları üzerinden gerçekleştirilir ve yükümlülükler işlemin gerçekleştirildiği para birimi ile yerine getirilir. Fiyatlar bütün fiyat birimlerinde virgülden sonra iki hane olarak girilir. TRY/GR fiyat birimi sadece mini külçelerde uygulanır. TRY/KG fiyat birim mini külçelerde kullanılamaz. Tek fiyat ve fiksing emirlerinde fiyat birimi sadece USD/ONS olabilir. Fiyat birimi, seçilen ölçüte (ons, kg, gr) göre seçilen para biriminden işlemin gerçekleştirileceğini belirtmekte olup, her halükarda fiziki takas asıl işlem gören ürün üzerinden gerçekleşir. Kilogram ile ons ağırlık birimleri arasındaki dönüşümlerde 1 kilogram = 32,1507465 ons, 1 ons = 31,1034768 gram olarak alınır.
21. Seans ve takas zamanları	21. Seans ve takas zamanları

Piyasada seans bir takas günü başlar ve bir sonraki takas gününe kadar teknik kısıtlar ve zorunlu haller dışında kesintisiz devam eder. Hafta sonları ve diğer resmî tatil günleri dahil seans yapılır.

	TAKAS GÜNLERİ	DİĞER GÜNLER
TEK FİYAT	14:00-14:10 Emir Toplama 14:10-14:15 Fiyat Belirleme	İşlem yapılmaz.
FIKSİNG	09:00 itibarıyla başlar, London Gold Price açıklanma resmi-saatine kadar devam eder. London Gold Price'in açıklanmadığı günler için işlem yapılmaz.	İşlem yapılmaz.

Piyasada seans bir takas günü başlar ve bir sonraki takas gününe kadar teknik kısıtlar ve zorunlu haller dışında kesintisiz devam eder. Hafta sonları ve diğer resmî tatil günleri dahil seans yapılır.

	TAKAS GÜNLERİ	DİĞER GÜNLER
TEK FİYAT	14:00-14:10 Emir Toplama 14:10-14:15 Fiyat Belirleme	İşlem yapılmaz.
FIKSİNG	09:00 itibarıyla başlar, LMBA tarafından referans fiyat açıklanmadığı günlerde işlem yapılmaz.	İşlem yapılmaz.

SPOT PİYASA	08:00-16:00 Sürekli İşlem 16:00-16:10 Günsonu işlemleri (Seans kapalı) 16:10-23:45 Sürekli İşlem *14:00-14:15 arası Tek Fiyat Seansı uygulanır.	08:00-23:45 Sürekli İşlem	SPOT PİYASA 08:00-16:00 Sürekli İşlem 16:00-16:10 Günsonu işlemleri (Seans kapalı) 16:10-23:45 Sürekli İşlem *14:00-14:15 arası Tek Fiyat Seansı uygulanır. 08:00-23:45 Sürekli İşlem
Piyasada işlemlerin takası sadece iş günlerinde gerçekleştirilir. Yarım iş günlerinde takas yapılmaz ancak kasada teslim ve çekme işlemleri gerçekleştirilir. Kasa açılış saati 09:00'dır. Kasa iş günlerinde ve yarım iş günlerinde açık bulundurulur. Takas, erken takas ve temerrüt saatleri ile esasları Takasbank'ın ilgili prosedürlerinde belirtilir.	Piyasada işlemlerin takası sadece iş günlerinde gerçekleştirilir. Yarım iş günlerinde takas yapılmaz ancak kasada teslim ve çekme işlemleri gerçekleştirilir. Kasa açılış saati 09:00'dır. Kasa iş günlerinde ve yarım iş günlerinde açık bulundurulur. Takas, erken takas ve temerrüt saatleri ile esasları Takasbank'ın ilgili prosedürlerinde belirtilir.	Piyasada işlemlerin takası sadece iş günlerinde gerçekleştirilir. Yarım iş günlerinde takas yapılmaz ancak kasada teslim ve çekme işlemleri gerçekleştirilir. Kasa açılış saati 09:00'dır. Kasa iş günlerinde ve yarım iş günlerinde açık bulundurulur. Takas, erken takas ve temerrüt saatleri ile esasları Takasbank'ın ilgili prosedürlerinde belirtilir.	Piyasada işlemlerin takası sadece iş günlerinde gerçekleştirilir. Yarım iş günlerinde takas yapılmaz ancak kasada teslim ve çekme işlemleri gerçekleştirilir. Kasa açılış saati 09:00'dır. Kasa iş günlerinde ve yarım iş günlerinde açık bulundurulur. Takas, erken takas ve temerrüt saatleri ile esasları Takasbank'ın ilgili prosedürlerinde belirtilir.

Olağan dışı durumlarda veya teknik zorunluluklar nedeniyle seansın geç başlaması, hiç başlamaması, erken veya geç bitmesi hususunda Piyasa Direktörünün bilgisi ve onayıyla gerekli operasyonlar yapılabilir.	Olağan dışı durumlarda veya teknik zorunluluklar nedeniyle seansın geç başlaması, hiç başlamaması, erken veya geç bitmesi hususunda Piyasa Direktörünün bilgisi ve onayıyla gerekli operasyonlar yapılabilir.
23. Valör süreleri Tek fiyat emirleri için valör sadece T+0'dır. Fiksing için, izleyen 10 takvim günündeki takas günleri için emir girilebilir. Diğer tüm ürünler için, izleyen 120 takvim günündeki takas günleri için emir girilebilir. İşlemlerin takasının valör tarihinde bu düzenlemede belirlenen süreler içinde yapılması gereklidir.	23. Valör süreleri Tek fiyat emirleri için valör sadece T+0'dır. <u>Altın Fiksing ve Gümüş Fiksing</u> için, izleyen 10 takvim günündeki takas günleri için emir girilebilir. Diğer tüm ürünler için, izleyen 120 takvim günündeki takas günleri için emir girilebilir. İşlemlerin takasının valör tarihinde bu düzenlemede belirlenen süreler içinde yapılması gereklidir.
24. Fiksing fiyatlı emirler ve işlemler Fiksing emirleri Londra piyasasında sabah seansındaki LBMA fiksing fiyatlarına bağlı olarak verilir. Emirler sistemde tanımlı valörlere göre	24. Fiksing emir ve işlemleri <u>Fiksing emirleri belirli bir referans fiyata göre fark değeri (delta değeri - referans fiyattan artı veya eksi fark şeklinde) ile verilen</u>

verilir. Borsada takas olmayan günlerde ve LBMA sabah fiksing fiyatının yayımlanmadığı günlerde fiksing işlemleri yapılmaz. Fiksing üzerinden emir verme imkanı sadece ABD Doları fiyat-tipi için geçerlidir. Teklifler, emir tipi seçildikten sonra fiyat hanesine (±) herhangi bir ABD Doları değerinin girilmesi şeklinde verilir. Fiksing işlemlerine ilişkin seans, TCMB'nin talebi doğrultusunda, istenildiğinde tüm üyelere, istenildiğinde sadece KMP Üyesi Bankalara açık olacak şekilde önceden duyurulmaksızın gerçekleştirilir.	<u>emirlerdir. KMP'de altın ve gümüş için fiksing emirleri aşağıda belirtilen esaslar dâhilinde verilebilir.</u> <u>24.1. Fiksing emirlerinde referans fiyat</u> <u>Fiksing emirlerinde altın için referans fiyat; LBMA tarafından her iş günü Londra saati ile 10.30'da ilan edilen Dolar/Ons altın fiksing fiyatı, gümüş için referans fiyat ise LBMA tarafından her iş günü Londra saati ile 12.00'de ilan edilen Dolar/Ons gümüş fiksing fiyatıdır.</u> <u>24.2. Fiksing emir giriş saatleri</u> <u>Altın ve gümüş için fiksing emirleri saat 09.00'dan itibaren sisteme girilebilir. LBMA tarafından ilgili kıymetli madenlerden altın için sabah fiksing, gümüş için günlük fiksing fiyatı açıklanmadan önce emir girişleri kapatılır. Bu nedenle altın fiksing emirleri için son emir giriş saati; Londra ile farklı yaz ve kış saati uygulaması olması halinde, saat farkının üç saat olduğu dönemde 13.30, saat farkının iki saat olduğu dönemde ise 12.30 olarak belirlenmiştir. Gümüş fiksing emirleri için son emir giriş saati ise; saat farkının üç saat olduğu dönemde 15.00, saat farkının iki saat olduğu dönemde ise 14.00 olarak belirlenmiştir.</u>
--	--

	<u>Fiksing emir girme yetkisi, TCMB'nin talebi doğrultusunda, tüm üyeler ve ya sadece KMP üyesi Bankalara açık olacak şekilde önceden duyurulmaksızın verilebilir.</u> <u>LBMA tarafından referans fiyat açıklanmadığı günlerde ilgili kıymetli madende fiksing emirleri girilmez.</u> <u>24.3. Fiksing emirlerinde fiyat tipi ve fiyat limitleri</u> <u>Altın ve gümüş fiksing emirlerinde fiyatlar sadece ABD doları cinsinden verilebilir.</u> <u>Fiksing emirlerinde fiyat aralığı, delta değeri cinsinden olmak üzere, altın fiksing emirlerinde;</u> <u>alt limit: referans fiyattan 20 ABD doları aşağısı (-20)</u> <u>üst limit: referans fiyattan 20 ABD doları yukarısı (+20) olarak, gümüş fiksing emirlerinde;</u> <u>• alt limit: referans fiyattan 0,25 ABD doları aşağısı (-0,25)</u>
--	--

	• <u>üst limit: referans fiyattan 0,25 ABD doları yukarısı (+0,25) olarak,</u> <u>belirlenmiştir.</u> <u>Emirler, yukarıdaki limitler dâhilinde olmak koşulu ile emir tipi secildikten sonra fiyat hanesine delta değeri olarak ($\pm$) ABD doları değerinin girilmesi şeklinde verilir.</u> <u>KMKTP Direktörü piyasa koşullarını dikkate alarak fiksing emirlerinde uygulanan yukarıdaki fiyat limitlerini herhangi bir duyuru yapmadan değiştirebilir.</u> <u>KİT fiyat limitleri ekranında fiksing emirleri için herhangi bir bilgi ver almaz.</u> <u>24.4. Fiksing emirlerinde kıymetli maden tipleri ve maksimum emir adedi</u> <u>Fiksing emirlerinde, sadece standart ürünlere teklif verilebilmekte olup, altın için standart külçe, mini külçe ve large bar ürünlere, gümüş fiksing için ise külçe, granül torbası ve large bar ürünlere teklif verilebilmektedir.</u>
--	--

Tüm enstrümanlarda asgari emir adedi 1 (bir), azami emir adedi 1.000'dir (bin).

24.5. Fiksing emirlerinde ağırlık birimi

Fiksing emirlerinde, ağırlık birimi olarak kilogram kullanılmaktadır. Sadece altın fiksing emirlerinde large bar külçe tipinde kilogram dışında ons ağırlık birimi ile de emir verilebilir.

24.6. Fiksing emirlerinde fiyat adımları

Fiksing emirlerinde fiyat adımları altın fiksing standart külçe ve large bar emirleri için 0.05 ABD doları (5 sent), mini külçe için 0.01 ABD doları (1 sent), gümüş fiksing için ise tüm kıymetli maden bar tiplerinde 0.01 ABD doları (1 sent) olarak belirlenmiştir. Fiyat aralıkları dâhilinde bu fiyat adımları ile emir verilir ve güncellenir.

24.7. Fiksing emirlerinde hesap tipi

Fiksing emirlerinde hesap tipi olarak portföv, müşteri ve fon seçilebilir. Üyeler sadece kendi müşteri ve fonları adına emir girebilir. Portföv emirlerinde bütün üyeler için geçerli olmak üzere hesap PM-P'dir ve rafineri sınıfı olarak LBMA içi, LBMA dışı alternatifleri mevcuttur. Emir tipi olarak sadece limit emir

<u>kullanılmaktadır. Borsa dışı işlem raporlarında fiksing işlemleri gerçekleştirilemez.</u> <u>24.8. Fiksing emirlerinde geçerlilik süresi</u> <u>Fiksing emirlerinde emir geçerlilik süresi olarak sadece günlük girilebilir. Günlük emir, kullanıcı veya sistem tarafından daha önce iptal edilmemişse emrin girildiği seans sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.</u> <u>24.9. Fiksing emirleri vade tarihleri (valör)</u> <u>Altın ve gümüş fiksing valörlü emirleri, 10 takvim gününe kadar ileri tarihli olarak verilir. Ancak ileri tarihli emirlerin eşleşmesi durumunda emrin verildiği gün seans sonunda açıklanan altın ve gümüş referans fiyatının emirde girilen delta değeri ile toplanması suretiyle takas borç ve alacakları oluşur. Diğer bir ifadeyle valörlü işlemlerde referans fiyat, valör tarihindeki değil işlemin gerçekleştirildiği tarihteki fiksing fiyatıdır. İlgili takas borç ve alacakları valör tarihinde nakit ve kıymetli maden borç ve alacağı olarak işlemin taraflarından tahsil edilir.</u> <u>24.10. Fiksing emir girişi</u>	
---	--

	<u>Fiksing emirleri için işlem yapma yetkisi verilenler, ilgili emirleri KİT üzerinden Borsaya bildirebileceği gibi, belirlenen sertifikasyon koşullarını sağlamak şartıyla İşlem Sistemine bir arayüz ile kendi işlem sistemlerini FIXAPI ile entegre edebilir ve fiksing emirlerini bu şekilde gönderebilir.</u> <u>Fiksing emirleri, KİT ekranı üzerinde bulunan emir girişi, hızlı emir girişi, işlem raporu girişi ve hızlı işlem raporu girişi menüleri kullanılarak girilebilir. Ayrıca KİT seans ekranı menüsünde açık olan fiksing emirleri karşılanabilir.</u> <u>Altın ve gümüş fiksing emirleri girilebilecek seriler KİT’de ver alan hızlı emir giriş ekranında seçilebilmekte olup istenildiğinde ilgili serilerde 10 güne kadar ileri valörlü emir girmek sureti ile tailor made (anlık) seri üreterek emir girmek mümkündür. Ayrıca sadece altın ve gümüş large bar emirlerine mahsus olmak üzere avar ve kg değişikliği ile de tailor made seri oluşturulabilir.</u> <u>Standard dışı altın ve gümüş külçe tiplerinde fiksing emri girilemez.</u> <u>İlgili seanslarda gerçekleşen emir ve işlemlerin raporları verda (veri dağıtım) sistemi üzerinden üvelere ulaştırılır.</u>
--	---

	<u>24.11. Fiksing emirlerinin esleşme esasları, fiyatlar ve komisyonlar</u> <u>Fiksing emirleri sürekli işlem esasına göre gerçekleşir. Daha düşük</u> <u>fiyatlı satış emirleri, daha yüksek fiyatlı satış emirlerinden; daha</u> <u>yüksek fiyatlı alım emirleri, daha düşük fiyatlı alım emirlerinden</u> <u>önce karşılanır. Fiyat eşitliği halinde zaman önceliği dikkate alınır.</u> <u>Emirlerde fiyat ve miktar değiştirilmesi halinde zaman önceliği</u> <u>kaybolur.</u> <u>Fiksing seanslarında gerçekleşen işlemler KMP günlük bülten ve</u> <u>web sitesinde normal altın ve gümüş işlemleri ile birlikte açıklanır.</u> <u>Bu işlemler bültende ve web sitesinde Borsa tarafından hesaplanan</u> <u>ve açıklanan referans fiyat ve ağırlıklı ortalama fiyat</u> <u>hesaplamalarında kullanılır.</u> <u>Fiksing işlemlerinde KMP normal işlemlerinde uygulanan komisyon</u> <u>oranları geçerlidir.</u> <u>24.12. Fiksing işlemlerinde iptal ve hesap kodu değişikliği</u> <u>Fiksing emirlerinden gerçekleşen işlem iptalleri ve hesap kodu</u> <u>değişiklikleri normal piyasa işlem iptal esaslarına göre yapılır.</u>
--	--

	<u>24.13. Fiksing işlemlerinde takas, erken takas, teminat ve temerrüt esasları</u> <u>Fiksing işlemlerinde gün sonu takas, teminat ve temerrüt esasları KMP'nin normal işlemleri ile aynıdır.</u> <u>Altın fiksing için T+0 vadeli işlemlerin erken takas talepleri, 14.25 ile 15.45 arası yapılabilir.</u> <u>Gümüş fiksing işlemlerinde T+0 vadeli erken takas talepleri ise 15.20 ile 15.45 arası yapılabilir.</u> <u>Valörlü işlemlerde ise, hem altın hem de gümüş işlemlerinde valör tarihinde saat 09.00 ile 15.45 arası erken takas talep edilebilir.</u> <u>Teknik sebeplerden dolayı altın ve/veya gümüş referans fiyatlarının sisteme girilmemesi durumunda veya TCMB'nin erken takas ile ilgili farklı taleplerinin olması durumunda ilgili takas günü herhangi bir duyuru yapmaksızın, erken takas zaman aralıklarında KMKTP Direktörü tarafından değişiklik yapılabilir.</u> <u>Fiksing işlemlerinde teminat ve işlem limitleri süreçleri KMP normal işlemler ile aynıdır ve teminat yönetimi Takasbank tarafından gerçekleştirilir. Teminatların hesaplanmasında kullanılacak</u>
--	--

	<u>parametreler, net teminat yöntemi, değerlendirme, nemalandırma, yatırma, çekme, değiştirme vb. tüm süreçler, Takasbank tarafından düzenlenen mevzuata uygun olarak yürütülür.</u>
--	---